

2011

Code .

प्रश्नपुस्तिका क्रमांक
BOOKLET No.

114521

प्रश्नपुस्तिका

एकूण प्रश्न : 200

वेळ : 2 (दोन) तास

मराठी, इंग्रजी व सामान्य अध्ययन

एकूण गुण : 200

सूचना

(1) सदर प्रश्नपुस्तिकेत 200 अनिवार्य प्रश्न आहेत. उमेदवारांनी प्रश्नांची उत्तरे लिहिण्यास सुरुवात करण्यापूर्वी या प्रश्नपुस्तिकेत सर्व प्रश्न आहेत किंवा नाहीत याची खात्री करून घ्यावी. असा तसेच अन्य काही दोष आढळल्यास ही प्रश्नपुस्तिका समवेक्षकांकडून लगेच बदलून घ्यावी.

परीक्षा-क्रमांक									
	↑ केंद्राची संकेताक्षरे								↑ शेवटचा अंक

(2) आपला परीक्षा-क्रमांक ह्या चौकोनांत न विसरता बॉलपेनने लिहावा.

(3) वर छापलेला प्रश्नपुस्तिका क्रमांक तुमच्या उत्तरपत्रिकेवर विशिष्ट जागी उत्तरपत्रिकेवरील सूचनेप्रमाणे न विसरता नमूद करावा.

(4) अ) या प्रश्नपुस्तिकेतील प्रत्येक प्रश्नाला 4 पर्यायी उत्तरे सुचविली असून त्यांना 1, 2, 3 आणि 4 असे क्रमांक दिलेले आहेत. त्या चार उत्तरांपैकी सर्वात योग्य उत्तराचा क्रमांक उत्तरपत्रिकेवरील सूचनेप्रमाणे तुमच्या उत्तरपत्रिकेवर नमूद करावा. अशा प्रकारे उत्तरपत्रिकेवर उत्तरक्रमांक नमूद करताना तो संबंधित प्रश्नक्रमांकासमोर छायांकित करून दर्शविला जाईल याची काळजी घ्यावी. ह्याकरिता फक्त काळ्या शाईचे बॉलपेन वापरावे, पेन्सिल वा शाईचे पेन वापरू नये.

ब) आयोगाने ज्या विषयासाठी मराठी बरोबर इंग्रजी माध्यम विहित केलेले आहे. त्या विषयाचा प्रत्येक प्रश्न मराठी बरोबर इंग्रजी भाषेत देखील छापण्यात आला आहे. त्यामधील इंग्रजीतील किंवा मराठीतील प्रश्नामध्ये मुद्रणदोषामुळे अथवा अन्य कारणांमुळे विसंगती निर्माण झाल्याची शंका आल्यास, उमेदवाराने संबंधित प्रश्न पर्यायी भाषेतील प्रश्नाशी ताडून पहावा.

(5) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत. यास्तव सर्व प्रश्नांची उत्तरे द्यावीत. घाईमुळे चुका होणार नाहीत याची दक्षता घेऊनच शक्य तितक्या वेगाने प्रश्न सोडवावेत. क्रमाने प्रश्न सोडविणे श्रेयस्कर आहे पण एखादा प्रश्न कठीण वाटल्यास त्यावर वेळ न घालविता पुढील प्रश्नाकडे वळावे. अशा प्रकारे शेवटच्या प्रश्नापर्यंत पोहोचल्यानंतर वेळ शिल्लक राहिल्यास कठीण म्हणून वगळलेल्या प्रश्नांकडे परतणे सोईस्कर ठरेल.

(6) उत्तरपत्रिकेत एकदा नमूद केलेले उत्तर खोडता येणार नाही. नमूद केलेले उत्तर खोडून नव्याने उत्तर दिल्यास ते तपासले जाणार नाही.

(7) प्रस्तुत परीक्षेच्या उत्तरपत्रिकांचे मूल्यांकन करताना उमेदवाराच्या उत्तरपत्रिकेतील योग्य उत्तरांनाच गुण दिले जातील. तसेच “उमेदवाराने वस्तुनिष्ठ बहुपर्यायी स्वरूपाच्या प्रश्नांची अचूक उत्तरेच उत्तरपत्रिकेत नमूद करावीत. अन्यथा त्यांच्या उत्तरपत्रिकेत सोडविलेल्या प्रत्येक चार चुकीच्या उत्तरांसाठी एका प्रश्नाचे गुण वजा करण्यात येतील”.

ताकीद

ह्या प्रश्नपत्रिकेसाठी आयोगाने विहित केलेली वेळ संपेपर्यंत ही प्रश्नपुस्तिका आयोगाची मालमत्ता असून ती परीक्षाकक्षात उमेदवाराला परीक्षेसाठी वापरण्यास देण्यात येत आहे. ही वेळ संपेपर्यंत सदर प्रश्नपुस्तिकेची प्रत/प्रती, किंवा सदर प्रश्नपुस्तिकेतील काही आशय कोणत्याही स्वरूपात प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्षपणे कोणत्याही व्यक्तीस पुरविणे, तसेच प्रसिद्ध करणे हा गुन्हा असून अशी कृती करणाऱ्या व्यक्तीवर शासनाने जारी केलेल्या “परीक्षांमध्ये होणाऱ्या गैरप्रकारांना प्रतिबंध करण्याबाबतचा अधिनियम-82” यातील तरतुदीनुसार तसेच प्रचलित कायद्याच्या तरतुदीनुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती कमाल एक वर्षांच्या कारावासाच्या आणि/किंवा रुपये एक हजार रकमेच्या दंडाच्या शिक्षेस पात्र होईल.

तसेच ह्या प्रश्नपत्रिकेसाठी विहित केलेली वेळ संपण्याआधी ही प्रश्नपुस्तिका अनधिकृतपणे बाळगणे हा सुद्धा गुन्हा असून तसे करणारी व्यक्ती आयोगाच्या कर्मचारीवृंदापैकी, तसेच परीक्षेच्या पर्यवेक्षकीयवृंदापैकी असली तरीही अशा व्यक्तीविरुद्ध उक्त अधिनियमानुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती शिक्षेस पात्र होईल.

पुढील सूचना प्रश्नपुस्तिकेच्या अंतिम पृष्ठावर पहा

पर्यवेक्षकांच्या सूचनेविना हे सील उघडू नये

SEAL

114331

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

1. वाक्यात किंवा कवितेच्या चरणांत एक किंवा अधिक वर्णांची पुनरावृत्ती करून नादमयता साधत अलंकार होतो.
(1) अनुप्रास (2) यमक (3) श्लेष (4) अपन्हुती

2. विभक्ती प्रत्यय लागूनही सामान्यरूप न झालेला शब्द ओळखा.
(1) शब्दाने (2) गाढवाला (3) झाडावर (4) गुरुला

3. 'अनुज' या शब्दास कोणत्या भाषेतील उपसर्ग लावला आहे ?
(1) मराठी (2) फारसी (3) संस्कृत (4) अरबी

4. 'पांढरे स्वच्छ दात मुखास शोभा देतात' या वाक्यातील अधोरेखित शब्द _____ चे काम करतात.
(1) उद्देश्यविस्तार (2) उद्देश्य (3) क्रियापद (4) विशेषण

5. खालील शुद्ध स्वरूपात लिहिलेला शब्द ओळखा.
(1) दैवदूर्विलास (2) दैवदूर्वीलास (3) दैवदूरविलास (4) दैवदुर्विलास

6. 'त्या राजाला मुकुट शोभतो' - या वाक्यातील कर्म ओळखा.
(1) राजाला (2) मुकुट (3) शोभतो (4) त्या

7. 'लहान मुलाला मारणे म्हणजे देवाच्या दृष्टीने पापच आहे' या वाक्याचा प्रकार ओळखा.
(1) गौण वाक्य (2) संयुक्त वाक्य (3) मिश्र वाक्य (4) केवळ वाक्य

8. 'दास' या शब्दाचे स्त्रीलिंगी रूप ओळखा.
(1) दाशी (2) दासी (3) माळीण (4) मादी

9. 'भर दरबारात पेशव्यांनी गंगोबा चंद्रचूडांच्या श्रीमुखात दिली' या वाक्यातील लक्ष्यार्थ योजक शब्द ओळखा.
(1) भर (2) श्रीमुखात (3) भर दरबारात (4) दिली

10. खालील वाक्यांतून मिश्रवाक्य ओळखा.
(1) सर्जनाच्या लीलेला मिळणारे पहिले आव्हान फुलांचे असते.
(2) जेव्हा सर्जनाची लीला सुरु होते, तेव्हा मिळणारे पहिले आव्हान फुलांचे असते.
(3) सर्जनाची लीला सुरु झाली आणि फुलांना पहिले आव्हान मिळाले.
(4) फुलांच्या पहिल्या आव्हानाला सर्जनाची लीला सामोरी जाते.

11. पुढील वाक्यातील 'काळ' चार पर्यायातून निवडा.
सीता अभ्यास करीत आहे.
(1) अपूर्ण वर्तमान काळ (2) रीति वर्तमान काळ
(3) पूर्ण वर्तमान काळ (4) साधा वर्तमान काळ

12. ज्या वाक्यात एकच उद्देश्य व एकच विधेय असते, त्याला _____ वाक्य म्हणतात.
 (1) मिश्रवाक्य (2) संयुक्त वाक्य (3) केवल वाक्य (4) नकारार्थी वाक्य

13. मिश्र वाक्य शोधा.
 (1) जे चकाकते, ते सोने नसते. (2) चकाकणारे सोने नसते.
 (3) जे चकाकते आणि ते सोने नसते. (4) जे चकाकते अथवा ते सोने नसते.

14. 'पुनस् + स्थापना' हा शब्द कोणत्या संधीयुक्त शब्दाचा विग्रह आहे ?
 (1) पुनर्स्थापना (2) पुनःस्थापना (3) पुनर्स्थापना (4) पुनर्स्थापना

15. पुढील वाक्यातील क्रियापदाचा अर्थ ओळखा.
 निमंत्रण आले तर मी येईन.
 (1) स्वार्थ (2) आज्ञार्थ (3) संकेतार्थ (4) विध्यर्थ

16. दर्शक सर्वनामे कोणती ते ओळखा ?
 (1) कोण, कोणी, कोणाला, काय, किती (2) मी, आम्ही, आपण, स्वतः
 (3) हा-जो, ही-ती, हे-ते (4) शाब्बास, वाहवा, अरेरे, अरे बापरे ...

17. पुढील चार पर्यायातून विशेषणाचा प्रकार अचूक ओळखा.
 संख्याविशेषण
 (1) चौपट फळे (2) आंबट आंबा (3) तुझी वही (4) वरचा मजला

18. जे शब्द क्रियापदाची व नामाची विशेष माहिती सांगतात त्यांना _____ म्हणतात.
 (1) शब्दयोगी अव्यये (2) उभयान्वयी अव्यये (3) विशेषणे (4) शब्दसिद्धी

19. 'दगडापेक्षा वीट मऊ' या वाक्यातील अधोरेखित शब्द कोणत्या प्रकारचे अव्यय आहे ?
 (1) हेतूवाचक शब्दयोगी अव्यय (2) तुलनात्मक शब्दयोगी अव्यय
 (3) विरोधवाचक शब्दयोगी अव्यय (4) स्थितीदर्शक शब्दयोगी अव्यय

20. योग्य शब्दयोगी अव्ययाचा वाक्यात उपयोग करा.
 "सर्व जण पुढे गेले एक मुलगी _____ मागे राहिली".
 (1) बिचारी (2) हळुवारपणे (3) मात्र (4) तेवढ्यात

21. रिकाम्या जागी पुढील पर्यायातून योग्य वाक्प्रचार भरा.
 गेली चार वर्षे तो एस.एस.सी.ची _____
 (1) वारी करत आहे (2) मारेकरी आहे
 (3) बाता मारीत आहे (4) करार करीत आहे

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

A

22. बटाटा, तंबाखू, पगार हे शब्द कोणत्या भाषेतून मराठीत रूढ झाले आहेत ?
(1) कानडी (2) गुजराती (3) फारसी (4) पोर्तुगीज
23. दारोदार, गावोगाव, जाडजूड हे शब्द _____ आहेत.
(1) तत्सम (2) परभाषी (3) देशी (4) अभ्यस्त
24. 'अँ' आणि 'ऑ' हे दोन स्वर मराठी भाषेत कोणत्या भाषेतून आले ? पर्याय निवडा.
(1) हिंदी (2) इंग्रजी (3) पोर्तुगीज (4) बंगाली
25. 'हापूस' हा शब्द कोणत्या भाषेतून मराठीत आला ?
(1) कोकणी (2) संस्कृत (3) कन्नड (4) पोर्तुगीज
26. पुढील रिकाम्या जागेत अचूक पर्याय भरा.
संस्कृत शब्द मराठीत येताना त्यांच्या मूळ रूपात बदल होणाऱ्या शब्दांना _____ म्हणतात.
(1) तत्सम (2) तद्भव (3) देशी (4) परभाषीय
27. 'अभ्यस्त शब्द' ओळखा.
(1) उनाडकी (2) राजकीय (3) खेळकर (4) शेजारी पाजारी
28. खालील वाक्यातील क्रियाविशेषण अव्ययाचा प्रकार कोणता ते पुढील चार पर्यायातून निवडा.
सहलीस गेल्या वेळी आम्ही भरपूर पाणी प्यायलो.
(1) स्थलवाचक (2) कालवाचक (3) परिमाणवाचक (4) रीतिवाचक
29. 'मला आता काम करवते' या वाक्यातील करवते हे कोणत्या प्रकारचे क्रियापद आहे ?
(1) शक्य क्रियापद (2) प्रयोजक क्रियापद
(3) अनियमित क्रियापद (4) साधित क्रियापद
30. 'डोळ्यात केर आणि कानात फुंकर' या म्हणीची समानार्थी म्हण शोधा.
(1) आग रामेश्वरी अन् बंब सोमेश्वरी (2) काखेत कळसा, गावाला वळसा
(3) चोराच्या उलट्या बोंबा (4) पालथ्या घड्यावर पाणी
31. 'कोणतीच गोष्ट साध्य होत नाही' - यासाठी पुढील योग्य म्हणीचा पर्याय निवडा.
(1) डाळ शिजत नाही आणि वरणही उकळत नाही (2) डोंगर पोखरून उंदीर काढणे
(3) धरले तर चावते, सोडले तर पळते (4) भरवश्याच्या म्हशीला टोणगा
32. 'खडाष्टक' या वाक्प्रचाराचा योग्य अर्थ कोणता ?
(1) त्याग करणे (2) मार देणे (3) दोघांचे न पटणे (4) दोष लावणे

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

A

33. 'अग्नी' या अर्थी पुढील शब्द वापरत नाहीत.
 (1) अनल (2) अंगार (3) वन्ही (4) समीरण
34. 'सविता' या शब्दाला योग्य असा पर्यायी शब्द सांगा.
 (1) चंद्र (2) कविता (3) सूर्य (4) नक्षत्र
35. स्वेच्छेने केलेल्या कार्याबद्दल सन्मानाने दिला जाणारा मोबदला _____
 (1) निवृत्ती वेतन (2) वर्गणी (3) मानधन (4) भरपाई
36. पुढील समुहातील न जुळणारा शब्द शोधा.
 (1) कृष्णाला (2) किल्ल्यात (3) कामकन्यात (4) शेक्सपीअर
37. 'चुकीच्या बाबींसाठी पराकोटीचा आग्रह धरणारा' या शब्दसमूहाबद्दल पुढील शब्द वापरतात.
 (1) अनाग्रही (2) दुराग्रही (3) हट्टाग्रही (4) आग्रही
38. पुढीलपैकी 'ओष्ठ्य' स्वर कोणते ?
 (1) अ, आ (2) ए, ऐ (3) अ, इ (4) उ, ऊ
39. रिकाम्या जागी अचूक पर्याय लिहा.
 मराठी भाषेत एकूण _____ वर्ण आहेत.
 (1) 48 (2) 12 (3) 02 (4) 34
40. 'क्ष' आणि 'ज्ञ' ही _____ आहेत. गाळलेल्या जागी योग्य शब्द निवडा.
 (1) मूलध्वनी (2) संयुक्त स्वर (3) संयुक्त व्यंजने (4) तालव्य वर्ण

पुढील उतारा वाचून खालील 41 ते 45 प्रश्नांची उत्तरे द्या :

आजचा बंडखोर उद्याचा देशभक्त ठरतो, आजचा धर्मद्रोही उद्याच्या धर्माचा उद्धारक म्हणून गणला जातो, आजचा समाजशत्रू उद्याच्या समाजाचा उपकारकर्ता म्हणून समजला जातो.

तुकाराम महाराजांचा छळ त्या काळच्या रामेश्वर भट्टासारख्या ब्राह्मणांनी कमी केला नाही. शूद्र जातीचा एक मनुष्य कविता करतो, कीर्तनामध्ये धर्माचा उपदेश करतो हे त्यांना पाहवले नाही. एकनाथ महाराजांनी आपल्या पितरांच्या श्राद्धाच्या दिवशी अगोदर ब्राह्मणांना भोजन न घालता अंत्यजांना घातले, त्यांची क्षुधा शांत केली, म्हणून त्यांच्या गावच्या ब्राह्मणांनी त्यांना नाही नाही ती दूषणे दिली. एकनाथ महाराजांनी मराठीत ग्रंथरचना केली म्हणून त्यांना काशीपर्यंत खेचून न्यावयालाही त्या काळच्या धर्ममार्तंडांनी कमी केले नाही. ज्ञानेश्वर महाराज तर शेवटपर्यंत जातिबहिष्कृत होते. भक्तिमार्ग हा खरा मार्ग नव्हे, मोक्ष प्राप्ती यज्ञ यागादी कर्मकांडानेच होते आणि ब्राह्मणेतरांना धर्मज्ञानाचा अधिकार नाही असे त्या काळाचे कर्मठ ब्राह्मण प्रतिपादीत असत. उलटपक्षी प्रवर्तकाचे म्हणणे असे होते की, ईश्वर हा प्रेमाचा भुकेला आहे. त्याच्या प्राप्तीसाठी बाह्योपचारांची काही जरूरी नाही. ईश्वराला सर्व माणसे सारखी, त्याच्या घरी लहान-मोठा, ब्राह्मण-ब्राह्मणेतर, स्पृश्य-अस्पृश्य हा भेद नाही. त्याच्या प्राप्तीची द्वारे सर्वांना सारखीच खुली आहेत,

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

A

नीतियुक्त आचरण हाच खरा धर्म, नीतीला सोडून असलेला धर्म मुळी धर्मच नव्हे. ह्या शिकवणीत काय समाजाच्या शिकवणीत तत्त्वतः काय फरक आहे ? सत्यशोधक समाजाचे अनुयायी हेच भागवत धर्माचे अनुयायी आहेत कारण त्यांच्या समाजाची तत्त्वे आणि भागवत धर्माची तत्त्वे सारखीच आहेत. मात्र भागवत धर्माचे अनुयायी असे स्वतः म्हणवून, धार्मिक गुलामगिरीचे जे मंडन करतात, सामाजिक विषमतेचे जे समर्थन करतात त्यांनाच भागवत धर्म समजात नाही. ते शुद्ध भारवाहक आहेत असेच म्हटले पाहिजे. वारकरी संप्रदायाच्या गाथा छापून प्रसिद्ध करणे किंवा त्यातील वचने मुखोद्गत करणे आणि त्या वचनांचे रहस्य समजून न घेता, भागवत धर्माला संमत नसलेल्या गोष्टी प्रतिपादणे हा भारवाहकपणा नव्हे तर काय ? तुकाराम महाराज साधू होते; परंतु ते विषमतेचा तिटकारा करत असत. त्यांची वाणी सत्य प्रतिपादनासाठी केव्हा केव्हा अतिशय तीव्रही होऊ शके.

“उंच याती मिळूनी सर्व । नका करु गर्व ।

शुक शोणिताच्या खाणी । तुम्हा आम्हा एकच योनी ॥”

अशा प्रकारचे उद्गार त्यांनी काढले. ते खात्रीने जातिभेदाचा कैवार घेऊन काढलेले नाहीत.

41. आजचा समाजशत्रू उद्या समाजाचा काय म्हणून समजला जातो ?

- (1) धर्मद्रोही (2) देशभक्त (3) उपकार कर्ता (4) समाज उद्धारक

42. तुकाराम महाराजांचा छळ कोणी केला ?

- (1) आजचा बंडखोर (2) रामेश्वर भट्ट (3) एकनाथ महाराज (4) सत्यशोधक समाज

43. त्या काळातील कर्मठ ब्राह्मण काय म्हणत असत ?

- (1) भक्ति मार्ग हा खरा मार्ग नव्हे. (2) ईश्वर हा प्रेमाचा भुकेला आहे.
(3) मराठीत ग्रंथ रचना करावी. (4) ईश्वराला सर्व माणसे सारखी आहेत.

44. एकनाथ महाराजांनी आपल्या पितरांच्या श्राद्धाच्या दिवशी अगोदर कोणाला भोजन दिले ?

- (1) ब्राह्मणांना (2) तुकाराम महाराजांना (3) ज्ञानेश्वर महाराजांना (4) अंत्यजांना

45. सत्यशोधक समाजाचे अनुयायी हेच भागवत धर्माचे अनुयायी का आहेत ?

- (1) धार्मिक गुलामगिरीचे ते मंडन करतात (2) ते शुद्ध भारवाहक आहेत
(3) दोघांची तत्त्वे सारखीच आहेत (4) सामाजिक विषमतेचे समर्थन करतात

उतान्यावरील प्रश्नांची उत्तरे द्या (46 ते 50) :

वामन मल्हारांचें लिखाण, त्यांच्याच आवडत्या अद्वैत मताचा अनुवाद करून बोलायचें म्हणजे बहुविध असूनहि एकविध आहे, असें म्हणावें लागतें तें अनेकरंगी असूनहि एकरंगी आहे : त्यांत नानात्व असलें तरी तत्त्वतः एकत्व आहे; तत्त्वशोधक, तत्त्वप्रचारक, कादंबरीकार, लघुकथा लेखक, नाटककार, वाङ्मयविवेचक इत्यादि नानाविध भूमिकांतून त्यांनी आपलें लिखाण वेळोवेळी केलेलें असलें तरी त्या सर्वच लिखाणांत अनुस्यूत झालेलें त्यांचें व्यक्तिमत्व सर्वांथीने एकसंध आहे. सत्य, सौजन्य व सौंदर्य ह्या तीन परमतत्त्वांच्या शोधार्थ हें सर्व लिखाण झालें आहे. मग तें नीतिशास्त्र वा तत्संबद्ध असलेल्या इतर शास्त्रांचें विवरण असो, जीवनातील साध्यासुध्या वा धीरोदात्त व्यवहारांचें व प्रसंगांचें चित्रण असो, वाङ्मयव्यवहाराच्या स्वरूपासंबंधीचें, कार्यपद्धतीसंबंधीचें, हेतूसंबंधीचें विवेचन असो, किंवा शाळेंतील मुलींसाठी

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

A

रचलेल्या/नाट्यसंवादांचे लेखन असो ; त्यांतून ह्या त्रिपुटीवरील लेखकाचा अत्यंत अढळ विश्वास व्यक्त झालेला दिसून येतो. वामनरावांचा लेखन-राहणार नाही. वामन मल्हार हे कुशल तत्त्वशोधक होते, ते एक नमुनेदार सद्गृहस्थ होते व अत्यंत चोख, सौंदर्यसमीक्षक होते असे जे आपण म्हणतो, त्याचे बीज ह्या त्रिपुटीवरील त्यांच्या अढळ श्रद्धेमध्येच नाही काढलेले आहे. अखंड, एकसंध व्यक्तिमत्व वामनरावांच्या सगळ्याच लिखाणांतून प्रतीत होत आहे. त्यांच्या लिखाणाच्या स्फटिक-जलाशयांत पडलेले त्यांच्या व्यक्तिमत्त्वाचे प्रतिबिंब इतके जीवंत आहे की त्या निर्मल वाङ्मयोदकाने भरलेल्या जलाशयाचे कौतुक करावे की त्यांत प्रतिबिंबित झालेल्या ह्या सत्य, सौजन्य व सौंदर्य ह्यांची मूर्तिमान प्रतिमाच भासत असलेल्या मूर्तीला न्याहळीत राहावे हेच कळत नाही. वामनरावांचे हे व्यक्तिमत्व इतक्या एकसंधपणे त्यांच्या सगळ्याच लिखाणांतून व्यक्त होण्याचे कारण त्यांची अढळ सत्यभक्तीच होय असे मला वाटते. वामनरावांनी जे खरोखर वाटले ते लिहिले, जे खरोखर सांगावेसे वाटले ते सांगितले, जे चर्चावे असे वाटले त्याचीच अन्तःकरणपूर्वक चर्चा केली; त्यांत कोठे ढोंग नाही, कोठे विशिष्ट परिणाम साधण्याचा प्रयत्न नाही वा हव्यास नाही-व जेथे तो थोडाफार आहे, तेथे त्याची जाणीव लेखकालाच इतकी आहे की त्यामुळे तो प्रयत्न केवळ फसलेला आहे असे नव्हे, तर तो फसल्यामुळे व आपण हे व्यर्थ साधण्याचा प्रयत्न केला, या जाणिवेमुळे ओशाळलेल्या लेखकाचा चेहराहि वाचकांस तेथेच दिसत आहे - कोठे मुद्दाम रचना करून, घडाई करून, नाही ते भाव व्यक्त करण्याची, जमत नाहीत ते विचार मांडण्याची खटपट नाही, धडपड नाही. अमुक विचार बरे दिसतील म्हणून प्रतिपादावेत, अमुक रचना आकर्षक ठरते, तेव्हा ती साधण्याची खटपट करून पाहावी, लोकांना अमुक आवडते म्हणून ते लिहून पाहावे, अमुक विषयाची छाननी करणे ह्याला आज लोकमान्यता आहे, म्हणून त्याची छाननी करावी, वा अमुक जीवनांगाचे अमुक एका पद्धतीने केलेले दर्शन ह्याला आज विशेष मागणी आहे म्हणून त्याचा पुरवठा करावा - ह्या गोष्टींची त्यांचे लिखाण वाचकांना कोठे पुसट आठवणहि येत नाही. सगळे लिखाण आस्थापूर्वक, आत्मविचारांना जागून केलेले आहे.

46. वामनरावांचे लिखाण वाचकांना आवडते कारण

- (1) त्यात सत्य, सौंदर्य आहे
- (2) ते आस्थापूर्वक व आत्मविचारांना जागून केलेले आहे
- (3) त्यात सत्यता आहे
- (4) त्यात चोखंदळपणा आहे

47. वामन मल्हार हे कुशल _____ होते.

- (1) लेखक
- (2) कादंबरीकार
- (3) तत्त्वशोधक
- (4) समीक्षक

48. वामनरावांना आवडणारे तत्त्व कोणते ?

- (1) अद्वैत
- (2) द्वैत
- (3) सत्य
- (4) सौंदर्य

49. वामनरावांचे व्यक्तिमत्व एकसंधपणे यातून व्यक्त होते.

- (1) सौजन्यशीलता
- (2) सौंदर्याचा ध्यास
- (3) अढळ सत्यभक्ती
- (4) विचक्षण दृष्टी

50. वामन मल्हारांचे लिखाण कोणत्या तत्त्वांचा शोध घेते ?

- (1) अद्वैत
- (2) एकत्व
- (3) सत्य, सौजन्य व सौंदर्य
- (4) नीतिशास्त्र

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

A

51. Choose the correct adjective from the following :

_____ luck !

- (1) What (2) Why (3) When (4) Whose

52. Transform the following sentence from Exclamatory to Assertive :

Oh that I had the wings of a bird !

- (1) I must have the wings of a bird (2) I don't want the wings of a bird
(3) I wish I had the wings of a bird (4) Oh for the wings of a bird !

53. Use the correct phrase in the blank :

_____ is human.

- (1) To err (2) The err (3) Err (4) Error

54. Fill in the blank with the right personal pronoun :

The apples are rotten. _____ have to be discarded.

- (1) It (2) Them (3) They (4) Some

55. Identify the correct comparative degree of the following sentence :

Iron is the most useful of all metals.

- (1) Iron is a useful metal. (2) No other metal is as useful as iron.
(3) Is iron a useful metal ? (4) Iron is more useful than any other metal.

56. Choose the correct past continuous tense :

It _____ all the afternoon.

- (1) were raining (2) must be raining (3) was raining (4) is raining

57. Fill in the blank with appropriate conjunction :

Take a lamp _____ the night is dark.

- (1) As (2) That (3) And (4) Although

58. Write the feminine gender of :

Bachelor

- (1) Single (2) Widow (3) Spinster (4) Wife

59. Choose the incorrect alternative from the following :

- (1) A swarm of bees (2) A pride of lions
(3) A herd of puppies (4) A library of books

60. Choose the incorrect antonym from the following :

- (1) Advantage – disadvantage
 (2) Blunt – disblunt
 (3) Belief – disbelief
 (4) Bright – dull

61. Choose the correct synonym of 'impediment' :

- (1) Clear (2) Important (3) Obstacle (4) Predicament

62. Fill in the blank with a correct word :

- Animals which eat grass and plants _____
 (1) Carnivorous (2) Herbivorous (3) Cannibal (4) Omnivorous

63. Fill in the blank with a correct word :

- One who tries to do good to mankind _____
 (1) Pessimist (2) Philanthropist (3) Optimist (4) Linguist

64. Choose the correct answer :

No one can deny that Juhi is beautiful. (Make it interrogative)

- (1) No one can deny that Juhi is beautiful ?
 (2) Juhi is beautiful ?
 (3) Can anyone deny that Juhi is beautiful ?
 (4) Nobody could deny that Juhi is beautiful ?

65. Form a simple sentence from the following :

It seems that he is a fool.

- (1) He seems to be a fool. (2) They say he is a fool.
 (3) Everyone feels that he is a fool. (4) He is a fool.

66. Fill in the blanks with the correct correlative conjunctions :

I _____ love _____ honour my father.

- (1) either, or (2) both, and (3) neither, or (4) no sooner, than

67. Which one of the following is not a noun ?

- (1) Friend (2) Student (3) Elephant (4) Young

68. Fill in the blank with the correct relative pronoun :

God helps those _____ help themselves.

- (1) who (2) whom (3) which (4) when

69. Fill in the blank with the correct preposition :

Someone is knocking _____ the door.

- (1) for (2) at (3) upon (4) in

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

A

70. Fill in the blank with the correct word :

The _____ person left behind him a widow with three children.

- (1) decreased (2) deceased (3) disrupted (4) diseased

71. Choose the correct antonym of virtue :

- (1) wide (2) intelligent (3) sensible (4) vice

72. Transform the following sentence from assertive to exclamatory :

The song is very sweet.

- (1) How sweet the song is ! (2) Is not the song sweet ?
(3) Very sweet is the song ! (4) If only the song were sweet !

73. Fill in the blank with the correct word :

He asked me _____ I was ill.

- (1) whither (2) weather (3) whether (4) were

74. Choose the right answer combining the following two sentences using 'not only but also' :

He is a doctor. He is a social worker.

- (1) Not only did he became a doctor but also a social worker.
(2) Not only a social worker but also doctor.
(3) Not only was he doctor but also be a social worker.
(4) He is not only a doctor but also a social worker.

75. Choose the correct article from the following to fill in the blanks :

John got _____ best present.

- (1) A (2) An (3) No article (4) The

76. Delete the incorrect part from the following sentence :

To seeing is believing.

- (1) seeing (2) is (3) to (4) believing

77. Select the correct antonym for noble :

- (1) disnoble (2) ennoble (3) ignoble (4) innoble

78. Choose the correct phrase to fill in the blanks :

She _____ all feelings of shyness and spoke boldly.

- (1) lay by (2) lay aside (3) lay down (4) lay out

79. Fill in the blank with the correct conjunction :

As men sow, _____ shall they reap.

- (1) that (2) then (3) so (4) as

कच्चा कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

A

80. Choose the correct passive form of the following sentence :
Shut the door.
- (1) You shut the door.
 - (2) You are ordered to close the door.
 - (3) Let the door be shut.
 - (4) Let not the door be shut.

-
81. She is too weak to walk.
(Remove 'too') :
- (1) She was too weak that she could not walk.
 - (2) She is so weak that she cannot walk.
 - (3) She is so weak that she can walk.
 - (4) She is so weak to walk.

-
82. Fill in the blank with the appropriate preposition :
He is a Prince _____ disguise.
- (1) on (2) for (3) to (4) in

-
83. Change the following Direct speech into Indirect speech :
He said, "May you live long !"
- (1) He wished that he might live long.
 - (2) He said that he must have had a long life.
 - (3) He said, "May your life be long."
 - (4) He asked him to live a long life.

-
84. Fill in the blank with the correct verb :
I have not seen him since he _____ to Delhi.
- (1) come (2) came (3) go (4) had come

-
85. Fill in the blank with the correct verb :
'Gulliver's Travels' _____ written by Swift.
- (1) were (2) has (3) was (4) must be

-
86. Choose the sentence with the correct punctuation :
- (1) He said, love one another as brothers.
 - (2) he said "love one another as brothers".
 - (3) He said, "Love one another as brothers".
 - (4) He said, "love one another as brothers".

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

A

87. Choose the sentence with the proper sequence of words :

- (1) We set out on our journey, being over the storm.
- (2) The storm being over we set out our journey on.
- (3) The storm being over, we set out on our journey.
- (4) On our journey we set out, being over the storm.

88. Fill in the blank with the right word :

_____ did you laugh at ?

- (1) Why (2) Where (3) Whom (4) Were

89. Pick out the incorrect part of the following sentence :

Ashoka was one of the greatest of Indian king.

- (1) Ashoka was (2) one of the (3) greatest of (4) Indian king

90. Choose the correct answer :

It is raining. (Add a question tag)

- (1) It is raining, doesn't it ? (2) It is raining, isn't it ?
(3) It is raining, was it ? (4) It is raining, has it ?

Read the following passage and select the correct answers (91-95) :

In the wealthier nations, newspapers were now produced in such large numbers so as to bring about the emergence of what is called the mass circulation press. Advances in education had made literacy progress and more people were able to buy newspapers, both because wages had risen and because the newspapers were cheaper. Other factors favouring the mass press include the adoption of printing techniques, which introduced long runs; circulation by railways and other fast means of transport; the financial support provided by advertising; and, not least, the increased flow of up-to-date news transmitted by telegraph, telephones, fax and e-mail services.

91. The phrase 'Mass Circulation Press' means the press

- (1) that is owned by a very large number of people
- (2) that responds to opinions of the masses
- (3) that has a large circulation among the masses
- (4) that is popular among the masses

92. More and more people are able to buy newspapers now because

- (1) they have become cheaper than before
- (2) more people are educated now than ever before
- (3) they are easily available in shops and news stalls
- (4) they have become more interesting than ever before

93. The improvement in the economic conditions of the people has led people to

- (1) give up the habit of newspaper reading in favour of popular entertainments
- (2) buy newspapers
- (3) have better education
- (4) go in for sensational newspapers and magazines

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

A

94. Newspapers are easily available everywhere because of the easy availability of
- (1) Television and other electronic devices
 - (2) Fax machines
 - (3) Telegraphs and Telephones
 - (4) Fast means of transport
-
95. According to this passage, the mass production of newspapers has become possible because
- (1) news print is easily available
 - (2) big business houses are interested in promoting their sales
 - (3) the increase in advertisement has augmented their financial support
 - (4) the government agencies are interested in popularising their views through them

Read the following passage and select the correct answers (From Q. No. 96 to Q. No. 100) :

Man has taken water for granted, for water is, by and large, a free commodity. The rate at which man has been consuming this raw material will sooner or later exhaust the entire stock of water in certain parts of the world. It, therefore, comes as no surprise that the World Bank proposes a water tariff, and a steeply progressive water tariff at that. It should, in the opinion of many experts, be commensurate with the relative abundance or scarcity of water in the location, the relative usefulness of the water – intensive process or product, and the degree to which it causes water pollution. A water tariff should be designed to make the wasters pay for waste and the polluters for pollution.

96. The reason why man has taken water for granted is because water has been
- (1) a very expensive commodity
 - (2) a rarely free commodity
 - (3) a mostly free commodity
 - (4) an easily available commodity
-
97. The word 'exhaust' in the passage means
- (1) let out
 - (2) pollute
 - (3) finish
 - (4) increase
-
98. 'The World Bank proposes a water tariff' means the World Bank,
- (1) limits the usage of water
 - (2) charge the usage of water
 - (3) free the usage of water
 - (4) waste the usage of water
-
99. The word 'progressive' means,
- (1) Decreasing
 - (2) Increasing
 - (3) Stabilizing
 - (4) Advancing
-
100. According to the writer, a water tariff should be designed to penalize,
- (1) the users
 - (2) the wasters
 - (3) the conservers
 - (4) the experts

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

A

101. 1899-1900 या काळात कोणाच्या नेतृत्वाखाली मुंडा या वन्य जमातीने उठाव केला ?

- (1) बिरसा मुंडा (2) राणी चेंनमा (3) जमीनदार (4) बेल्लू थप्पी

Under whose leadership Munda tribe revolted in 1899-1900 ?

- (1) Birsa Munda (2) Rani Chenma (3) Jamindar (4) Belu Thappi

102. खालीलपैकी कोण जहालवादी नेता नव्हता ?

- (1) लाला लजपतराय (2) बिपिनचंद्र पाल
(3) बाळ गंगाधर टिळक (4) दादाभाई नौरोजी

Who among the following was not an extremist leader ?

- (1) Lala Lajpatrai (2) Bipinchandra Pal
(3) Bal Gangadhar Tilak (4) Dadabhai Naoroji

103. भारतीय राष्ट्रीय काँग्रेसचे पहिले अधिवेशन कुठे झाले ?

- (1) पुणे (2) मुंबई (3) मद्रास (4) कलकत्ता

Where was the first session of the Indian National Congress held ?

- (1) Pune (2) Bombay (3) Madras (4) Calcutta

104. भारतीय राष्ट्रीय काँग्रेसच्या पहिल्या अधिवेशनास किती प्रतिनिधी हजर होते ?

- (1) 73 (2) 75 (3) 72 (4) 76

How many representatives attended the first session of the Indian National Congress ?

- (1) 73 (2) 75 (3) 72 (4) 76

105. 1917 साली कोणाची भारतीय राष्ट्रीय काँग्रेसची पहिली स्त्री अध्यक्षा म्हणून निवड झाली होती ?

- (1) अॅनी बेझंट (2) रमाबाई रानडे
(3) सरोजीनी नायडू (4) पंडिता रमाबाई

Who was the first woman to be elected as President of the Indian National Congress in 1917 ?

- (1) Annie Besant (2) Ramabai Ranade
(3) Sarojeeni Nayadu (4) Pandita Ramabai

106. 'पुणे सार्वजनिक सभेची' स्थापना कोणी केली ?

- (1) फिरोजशाहा मेहता (2) रंगय्या नायडू
(3) गणेश वासुदेव जोशी (4) नाना शंकर शेठ

Who established the 'Pune Sarvajaneek Sabha' ?

- (1) Firozshaha Mehata (2) Rangayya Naidu
(3) Ganesh Vasudev Joshi (4) Nana Shankar Seth

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

A

107. 'शेतकऱ्यांचा आसुड' या ग्रंथाचे लेखक कोण आहेत ?

- (1) म. जोतीबा फुले (2) राजर्षि शाहु महाराज
(3) गणेश वासुदेव जोशी (4) न्यायमूर्ती रानडे

Who is the author of 'Shetakaryacha Asud' ?

- (1) Mahatma Jyotiba Phule (2) Rajarshi Shahu Maharaj
(3) Ganesh Vasudev Joshi (4) Justice Ranade

108. शाहु महाराजांनी 'शाहूपुरी' ही बाजार पेठ कोणत्या वर्षी वसविली ?

- (1) 1891 (2) 1890 (3) 1896 (4) 1895

In which year did Shahu Maharaj establish 'Shahupuri' Market ?

- (1) 1891 (2) 1890 (3) 1896 (4) 1895

109. 'पिपल्स एज्युकेशन सोसायटी' या संस्थेची स्थापना कोणी केली ?

- (1) डॉ. भि. रा. आंबेडकर (2) वि. रा. शिंदे
(3) ग. वा. जोशी (4) नामदार गोखले

Who established the 'People's Education Society' ?

- (1) Dr. B. R. Ambedkar (2) V. R. Shinde
(3) G. V. Joshi (4) Namdar Gokhale

110. राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराज यांनी मोझरी येथे कोणत्या आश्रमांची स्थापना केली ?

- (1) अनाथ बालिकाश्रम (2) शारदा सदन
(3) गुरु कुंज (4) यापैकी नाही

Which Ashram was established at Mozari by Rashtrasant Tukdoji Maharaj ?

- (1) Anath Balikashram (2) Sharada Sadan
(3) Guru Kunj (4) None of the above

111. डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांनी 'बहिष्कृत हितकारिणी' सभेची स्थापना केंव्हा केली ?

- (1) 1924 (2) 1936 (3) 1942 (4) 1946

When did Dr. Babasaheb Ambedkar establish 'Bahishkrut Hitkarini' ?

- (1) 1924 (2) 1936 (3) 1942 (4) 1946

112. खालीलपैकी 'भारत रत्न' मिळालेले मानकरी कोण ?

- (1) महर्षि धोंडो केशव कर्वे (2) नामदार गोखले
(3) वि. रा. शिंदे (4) राजर्षि शाहु महाराज

Who among the following is the recipient of 'Bharat Ratna' ?

- (1) Maharshi Dhondo Keshav Karve (2) Namdar Gokhale
(3) V. R. Shinde (4) Rajarshi Shahu Maharaj

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

A

113. राजर्षि शाहु महाराजांनी 'क्षात्र जगतगुरु' मठाचे मठाधिपती म्हणून कोणाची नेमणूक केली ?

- (1) सदाशिव लक्ष्मण पाटील (2) गणेश सुदाम पाटील
(3) वासुदेव जोशी (4) माणिकचंद पाटील

Who was appointed as Mathadhipati of Kshatra Jagatguru Math by Rajarshi Shahu Maharaj ?

- (1) Sadhashiv Laxman Patil (2) Ganesh Sudam Patil
(3) Vasudev Joshi (4) Manikchand Patil

114. मुंबईचे 'शारदा सदन' कोणी स्थापन केले ?

- (1) पंडीता रमाबाई (2) अॅनी बेझंट
(3) आनंदीबाई (4) सावित्रीबाई फुले

Who established the 'Sharada Sadan' Mumbai ?

- (1) Pandita Ramabai (2) Annie Besant
(3) Anandibai (4) Savitribai Phule

115. 1909 च्या सुधारणा कायद्याचे नाव काय ?

- (1) मॉण्टेग्यू-चेम्सफर्ड कायदा (2) मोर्ले मिंगो
(3) रौलट अॅक्ट (4) यापैकी नाही

The 1909 reformation Act is known as _____

- (1) Montague-Chelmsford Act (2) Morley-Minto
(3) Rowlatt Act (4) None of the above

116. 'सती' बंदीचा कायदा कुणी केला ?

- (1) म. फुले (2) राजा राममोहन रॉय
(3) म. कर्वे (4) लॉर्ड विल्यम बेंटिंक

Who enacted legislation abolishing "Sati" ?

- (1) Mahatma Phule (2) Raja Ram Mohan Roy
(3) Maharshi Karve (4) Lord William Bentinck

117. भारताच्या फाळणीची योजना कोणी जाहीर केली ?

- (1) लॉर्ड रिपन (2) लॉर्ड माऊंटबॅटन
(3) लॉर्ड वेव्हेल (4) लॉर्ड इरविन

Who announced the plan of partition of India ?

- (1) Lord Rippan (2) Lord Mountbattan
(3) Lord Wavell (4) Lord Irwin

118. कोणत्या वर्षी 'मद्रास महाजन सभा' या संस्थेची स्थापना झाली होती ?

- (1) 1852 (2) 1853 (3) 1883 (4) 1884

In which year was the 'Mahajan Sabha of Madras' founded ?

- (1) 1852 (2) 1853 (3) 1883 (4) 1884

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

A

119. 1857 च्या उठावाबद्दल “पहिले स्वातंत्र्य युद्ध” असे उद्गार कोणी काढले ?

- (1) वि. दा. सावरकर (2) सुरेन्द्र बॅनर्जी
(3) अशोक मेहता (4) एस.एन. सेन

Who pronounced “Revolt of 1857” as the First (Indian) Freedom Struggle ?

- (1) V. D. Savarkar (2) Surendra Banerji
(3) Ashok Mehata (4) S. N. Sen

120. 1857 च्या उठावाचे प्रतिक म्हणून कोणते चिन्ह होते ?

- (1) चपाती व तलवार (2) लाल कमळ व चपाती
(3) लाल गुलाब व चपाती (4) लाल कमळ व तलवार

What can be described as the symbol of the Revolt of 1857 ?

- (1) Chapati and Sword (2) Red Lotus and Chapati
(3) Red Rose and Chapati (4) Red Lotus and Sword

121. राष्ट्रीय महासागर विज्ञान संस्था _____ येथे आहे.

- (1) पणजी (2) चेन्नई (3) मुंबई (4) अहमदाबाद

National Institute of Oceanography is located at _____

- (1) Panji (2) Chennai (3) Mumbai (4) Ahmedabad

122. भारतातील सर्वात मोठे सौर उर्जा केंद्र _____ राज्यात आहे.

- (1) महाराष्ट्र (2) गुजरात (3) कर्नाटक (4) आंध्रप्रदेश

India's largest Solar Energy Centre is located in _____ State.

- (1) Maharashtra (2) Gujrat (3) Karnataka (4) Andhra Pradesh

123. _____ भारतामध्ये सर्वाधिक दूध उत्पादनाचे राज्य आहे.

- (1) ओरिसा (2) हिमाचल प्रदेश
(3) उत्तर प्रदेश (4) अरुणाचल प्रदेश

_____ is the highest milk producing State in India.

- (1) Orissa (2) Himachal Pradesh
(3) Uttar Pradesh (4) Arunachal Pradesh

124. राज्यातील लागवडीखालील क्षेत्राच्या 60 टक्के पेक्षा जास्त सिंचित क्षेत्र _____ या राज्यात आहे.

- (1) मध्यप्रदेश आणि छत्तीसगड (2) कर्नाटक आणि महाराष्ट्र
(3) पंजाब आणि हरियाणा (4) आंध्रप्रदेश आणि केरळ

In _____ and _____ more than 60 per cent of the cultivated area is irrigated.

- (1) Madhya Pradesh and Chattisgad (2) Karnataka and Maharashtra
(3) Punjab and Hariyana (4) Andhra Pradesh and Kerala

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

A

125. महाराष्ट्र पठाराची निर्मिती _____ मुळे झालेली आहे.

- (1) भूकंप (2) ज्वालामुखी प्रक्रिया
(3) खनन क्रिया (4) वलीकरण

Maharashtra Plateau is the creation of an/a _____

- (1) Earthquake (2) Volcanic process
(3) Erosion process (4) Folding

126. उत्तरेकडून दक्षिणेकडे डोंगररांगांच्या स्थानानुसार योग्य क्रम लावा.

- (1) सातपुडा-सातमाळा. अजिंठा-हरिश्चंद्र. बालाघाट-शंभू महादेव डोंगर
(2) शंभू महादेव डोंगर-सातमाळा. अजिंठा-सातपुडा-हरिश्चंद्र. बालाघाट
(3) हरिश्चंद्र. बालाघाट-सातपुडा-सातमाळा. अजिंठा-शंभू महादेव डोंगर
(4) सातमाळा. अजिंठा-हरिश्चंद्र. बालाघाट-शंभू महादेव डोंगर-सातपुडा

Arrange the hill ranges according to their location from North to South

- (1) Satpuda-Satmala. Ajintha-Harishchandra. Balaghat-Shambhu Mahadeo hills
(2) Shambhu Mahadeo hills-Satmala. Ajintha-Satpuda-Harishchandra. Balaghat
(3) Harishchandra. Balaghat-Satpuda-Satmala. Ajintha-Shambhu Mahadeo hills
(4) Satmala. Ajintha- Harishchandra. Balaghat-Shambhu Mahadeo hills-Satpuda

127. खालीलपैकी कोणती विधाने सत्य आहेत ?

- I) भारतात सन 1853 मध्ये मुंबई ते ठाणे हा पहिला लोहमार्ग सुरु झाला
II) राष्ट्रीय महामार्ग क्रमांक 3 हा महाराष्ट्रातील मुंबई नाशिक व धुळे शहरांना जोडतो
III) जवाहरलाल नेहरू पोर्ट हे मुंबई बंदरावरील ताण कमी करण्यास मदत करते
(1) केवळ I व II (2) केवळ I व III
(3) केवळ II व III (4) वरील सर्व

Which of the following statements are true ?

- I) In India, the first railway track was laid between Mumbai and Thane in 1853
II) National Highway No. 3 connect Mumbai, Nasik and Dhule cities of Maharashtra
III) Jawaharlal Nehru Port helps to reduce the burden on Mumbai Port
(1) Only I and II (2) Only I and III
(3) Only II and III (4) All the above

128. सन 2001 च्या जनगणनेनुसार दर हजारी पुरुषांमागील स्त्रियांचे प्रमाण खालीलपैकी _____ जिल्ह्यात सर्वाधिक आढळते.

- (1) नंदुरबार (2) रत्नागिरी (3) सातारा (4) नांदेड

As per the 2001 census _____ district has the highest sex ratio (number of females per thousand males) among the following :

- (1) Nandurbar (2) Ratnagiri (3) Satara (4) Nanded

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

A

129. 'भिल्ल' जमात _____ या जिल्ह्यात प्रमुख्याने आढळते.
 (1) गडचिरोली (2) नंदुरबार (3) ठाणे (4) रायगड
 'Bhilla' tribe is mostly found in _____ district.
 (1) Gadchiroli (2) Nandurbar (3) Thane (4) Raigad
-
130. कुटीरोद्योगातील बहुतांश माल _____ बाजारपेठेत विकला जातो.
 (1) आंतरराष्ट्रीय (2) राष्ट्रीय (3) राज्यस्तरीय (4) स्थानिक
 Maximum products of cottage industry are sold in _____ market.
 (1) International (2) National (3) State level (4) Local
-
131. खालीलपैकी कोणता उद्योग परंपरागत लघुउद्योग नाही ?
 (1) खादी व हातमाग (2) हस्तोद्योग
 (3) काथ्या उद्योग (4) अभियांत्रिकी उद्योग
 Which of the following industries is not a traditional small scale industry ?
 (1) Khadi and handloom (2) Handicrafts
 (3) Coir industry (4) Engineering industry
-
132. भारत सरकारने नवीन आर्थिक धोरण केंव्हा जाहिर केले ?
 (1) 1981 (2) 1991 (3) 2001 (4) 2007
 When did the Government of India announce the New Economic Policy ?
 (1) 1981 (2) 1991 (3) 2001 (4) 2007
-
133. भारतामध्ये नियोजनमंडळाचे अध्यक्ष कोण असतात ?
 (1) गृहमंत्री (2) भारताचे राष्ट्रपती
 (3) वित्तमंत्री (4) पंतप्रधान
 Who is the Chairman of the Planning Commission in India ?
 (1) Home Minister (2) President of India
 (3) Finance Minister (4) Prime Minister
-
134. 2006 मध्ये चिमुकल्या (tiny) उपक्रमाची गुंतवणुक मर्यादा किती होती ?
 (1) 15 लाख रुपये (2) 20 लाख रुपये (3) 25 लाख रुपये (4) 30 लाख रुपये
 What was the investment limit of a tiny enterprise in 2006 ?
 (1) 15 lakhs (2) 20 lakhs (3) 25 lakhs (4) 30 lakhs
-
135. जागतिक व्यापार संघटना केंव्हापासून कार्यान्वित झाली ?
 (1) 1991 (2) 1995 (3) 2001 (4) 2005
 When did the World Trade Organisation come into being ?
 (1) 1991 (2) 1995 (3) 2001 (4) 2005

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

A

136. देशाच्या राजकीय सीमेबाहेर आर्थिक व्यवहारांचा विस्तार करणे म्हणजे _____ होय.

- (1) खाजगीकरण (2) उदारीकरण
(3) आर्थिक विकास (4) जागतिकीकरण

Extension of economic activities beyond the national boundaries is known as

- (1) Privatisation (2) Liberalisation
(3) Economic Development (4) Globalisation

137. भारतातील 14 प्रमुख व्यापारी बँकांचे राष्ट्रीयीकरण केव्हा करण्यात आले ?

- (1) 1980 (2) 1969 (3) 1972 (4) 1949

When were the 14 commercial banks nationalised in India ?

- (1) 1980 (2) 1969 (3) 1972 (4) 1949

138. दहाव्या पंचवर्षिक योजनेचा कालावधी कोणता ?

- (1) 2000 ते 2004 (2) 2001 ते 2005 (3) 2002 ते 2006 (4) 2002 ते 2007

What was the period of the 10th Five Year Plan ?

- (1) 2000 to 2004 (2) 2001 to 2005 (3) 2002 to 2006 (4) 2002 to 2007

139. पंतप्रधान राजीव गांधी यांनी 28 एप्रिल 1989 रोजी कोणती योजना जाहीर केली ?

- (1) जवाहर रोजगार योजना (2) इंदिरा आवास योजना
(3) रोजगार हमी योजना (4) ग्रामीण रोजगार योजना

Which scheme was announced by the Prime Minister Rajiv Gandhi on 28th April 1989 ?

- (1) Jawahar Rojgar Yojana (2) Indira Awaas Yojana
(3) Employment Guarantee Scheme (4) Rural Employment Scheme

140. जागतिकीकरणाचा भारताच्या विदेशी चलन साठ्यावर काय परिणाम झाला ?

- (1) विदेशी चलनसाठ्यात वाढ झाली
(2) विदेशी चलनसाठ्यात घट झाली
(3) कांहीही परिणाम झाला नाही
(4) विदेशी चलनसाठा शून्य झाला

What was the effect of Globalisation on the foreign exchange stock ?

- (1) Foreign exchange stock increased
(2) Foreign exchange stock declined
(3) No effect
(4) Foreign exchange stock became zero

141. _____ समितीने केलेल्या शिफारशीनुसार स्वतंत्र भारतात पंचायत राजची स्थापना झाली.
(1) वसंतराव नाईक (2) पी.बी. पाटील (3) अशोक मेहता (4) बलवंतराय मेहता
Panchayat Raj was established in independent India on the recommendations of the
_____ Committee.

- (1) Vasant Rao Naik (2) P.B. Patil
(3) Ashok Mehta (4) Balwantrao Mehta

142. स्थानिक स्वराज्य संस्था हा विषय कोणत्या सूचित समाविष्ट केला आहे ?
(1) केंद्र सूची (2) राज्य सूची (3) समवर्ती सूची (4) कोणत्याही नाही
In which list the subject of Local Self Government is included ?

- (1) Union list (2) State list (3) Concurrent list (4) None

143. महाराष्ट्रात त्रिस्तरीय पंचायतीराज व्यवस्था स्थापन करण्याची शिफारस कोणत्या समितीने केली ?
(1) बोंगीरवार समिती (2) पी.बी. पाटील समिती
(3) नाईक समिती (4) गोरवाला समिती
Which Committee recommended establishment of the three tier Panchayatiraj system
in Maharashtra ?

- (1) Bongirwar Committee (2) P.B. Patil Committee
(3) Naik Committee (4) Gorwala Committee

144. _____ घटनादुरुस्तीने ग्रामसभेला महत्त्वाचे स्थान प्राप्त करून दिले.
(1) 71 व्या (2) 72 व्या (3) 73 व्या (4) 74 व्या
The _____ Constitutional Amendment accorded great significance to the
Gram Sabha.

- (1) 71st (2) 72nd (3) 73rd (4) 74th

145. 'ग्रामसभेचे' सदस्यत्व प्राप्त होण्यासाठी नागरिकाचे किमान वय किती असावे लागते ?
(1) 18 वर्षे (2) 21 वर्षे (3) 25 वर्षे (4) 30 वर्षे
What is the minimum age required to be the member of a 'Gramsabha' ?

- (1) 18 years (2) 21 years (3) 25 years (4) 30 years

146. 'जिल्हा नियोजन व विकास मंडळाचे' उपाध्यक्ष कोण असतात ?
(1) विभागीय आयुक्त (2) जिल्हाधिकारी (3) पालक मंत्री (4) तहसिलदार
Who is the 'Vice-President' of District Planning and Development Council ?

- (1) Divisional Commissioner (2) District Collector
(3) Guardian Minister (4) Tahasildar

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

A

147. पंचायत राज पद्धतीचा मुख्य उद्देश्य कोणता ?

- (1) आर्थिक स्वावलंबन (2) प्रशासकीय शिक्षण
(3) लोकशाही विकेंद्रीकरण (4) ग्राम विकास

What is the main objective of Panchayati Raj system ?

- (1) Economic self-reliance (2) Administrative Education
(3) Democratic De-centralisation (4) Village Development

148. पंचायत समितीच्या स्थायी समितीचा पदसिद्ध सचिव कोण असतो ?

- (1) गट विकास अधिकारी (2) सभापती
(3) तालुका विस्तार अधिकारी (4) तहसिलदार

Who is the designated secretary of a Standing Committee of Panchayat Samiti ?

- (1) Block Development Officer (2) Chairman
(3) Taluka Extension Officer (4) Tahasildar

149. महाराष्ट्रातील जिल्हा परिषदांची रचना कोणत्या कायद्याद्वारे बदलण्यात आली ?

- (1) महाराष्ट्र जिल्हापरिषद आणि पंचायत समिती अधिनियम-1994
(2) महाराष्ट्र जिल्हापरिषद आणि पंचायत समिती अधिनियम-1991
(3) महाराष्ट्र पंचायत समिती अधिनियम-1995
(4) महाराष्ट्र नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्था अधिनियम-1996

Which Act has changed the structure of Zilla Parishad in Maharashtra ?

- (1) Maharashtra Zilla Parishad and Panchayat Samiti Act – 1994
(2) Maharashtra Zilla Parishad and Panchayat Samiti Act – 1991
(3) Maharashtra Panchayat Samiti Act – 1995
(4) Maharashtra Urban Local Self Govt. Act – 1996

150. महाराष्ट्र विधानपरिषदेची सदस्य संख्या किती आहे ?

- (1) 288 (2) 543 (3) 68 (4) 78

How many members are there in Maharashtra Legislative Council ?

- (1) 288 (2) 543 (3) 68 (4) 78

151. विधानपरिषद जास्तीत जास्त _____ दिवसासाठी वित्त विधेयक थांबवू शकते.

- (1) 180 (2) 14 (3) 60 (4) 28

The Legislative Council can delay the money bill for a maximum period of _____ days.

- (1) 180 (2) 14 (3) 60 (4) 28

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

A

152. 'मंत्रीमंडळातील मंत्र्यांची संख्या विधानसभा सदस्य संख्येच्या 15 टक्के असावी.' ही तरतूद कोणत्या करण्यात आली ?

- (1) 91 वी घटनादुरुस्ती (2) 73 वी घटनादुरुस्ती
(3) 74 वी घटनादुरुस्ती (4) 84 वी घटनादुरुस्ती

'Total number of Ministers in the Council of Ministers should be limited to 15% of the members of Legislative Assembly'. Which ammendment of the Constitution made this provision ?

- (1) 91st Ammendment (2) 73rd Ammendment
(3) 74th Ammendment (4) 84th Ammendment

153. 'मंडळ पंचायत' ही संकल्पना प्रथम कोणत्या समितीने मांडली ?

- (1) व्हि. के. राव समिती (2) बलवंतराय मेहता समिती
(3) अशोक मेहता समिती (4) सिंघवी समिती

The concept of Mandal Panchayat was first putforth by _____

- (1) V. K. Rao Committee (2) Balwantrai Mehta Committee
(3) Ashok Mehta Committee (4) Singhvi Committee

154. _____ हा मंत्रीपरिषद आणि राज्यपाल यांमधील महत्वाचा दुवा असतो.

- (1) विधानसभा अध्यक्ष (2) मुख्यमंत्री
(3) पंतप्रधान (4) विरोधी पक्ष नेता

_____ is the main link between the Governor and the Council of Ministers.

- (1) Speaker of Legislative Assembly (2) Chief Minister
(3) Prime Minister (4) Leader of Opposition

155. पोलीस प्रशासनातील सर्वोच्चपद कोणते आहे ?

- (1) पोलीस महासंचालक (2) अतिरिक्त पोलीस महासंचालक
(3) विशेष पोलीस महानिरीक्षक (4) पोलीस महानिरीक्षक

Which is the highest post in the police administration ?

- (1) Director General of Police (2) Additional Director General of Police
(3) Special Inspector General of Police (4) Inspector General of Police

156. कोणत्या दोन नेत्यांमध्ये लाहोर वार्तालाप झाला ?

- (1) नवाझ शरीफ-अटल बिहारी वाजपेयी (2) मुशरफ-इंद्रकुमार गुजराल
(3) बेन्झीर भुट्टो-राजीव गांधी (4) झिया-उल हक्क-इंदिरा गांधी

Between which two leaders the Lahore Dialogue was held ?

- (1) Nawaz Sharif-Atal Bihari Vajpaye (2) Musharaff-Indra Kumar Gujral
(3) Benezir Bhutto-Rajiv Gandhi (4) Ziya Ul Haq-Indira Gandhi

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

A

157. भारत आणि चीन यांच्या दरम्यान झालेला पंचशील करार _____ वर्षी मान्य करण्यात आला.
(1) 1954 (2) 1956 (3) 1959 (4) 1962
In which year was Panchsheel agreement signed between India and China ?
(1) 1954 (2) 1956 (3) 1959 (4) 1962

158. मालदिवची राजधानी कोणती ?
(1) बामको (2) माले (3) कुलालमपूर (4) पोर्ट लूईस
Which is the Capital of Maldives ?
(1) Bamako (2) Male (3) Kulalumpur (4) Port Louis

159. सार्क परिषदेचे पहिले अधिवेशन _____ येथे भरले होते.
(1) भारत (2) नेपाळ (3) पाकिस्तान (4) बांगलादेश
The first SAARC Summit was held in _____
(1) India (2) Nepal (3) Pakistan (4) Bangladesh

160. स्कॉटिश नॅशनल पार्टी हा कोणत्या देशातील राजकीय पक्ष आहे ?
(1) नेपाळ (2) मालदीव (3) यूनायटेड किंगडम (4) श्रीलंका
To which country does Scottish National Party belong ?
(1) Nepal (2) Maldives (3) United Kingdom (4) Sri Lanka

161. भारताच्या उत्तरेला व हिमालयाच्या मुख्य पर्वतरांगेच्या दक्षिणेला वसलेला देश कोणता ?
(1) नेपाळ (2) मालदीव (3) श्रीलंका (4) म्यानमार
Which country is located to the north of India and to the south of main Himalayan Ranges ?
(1) Nepal (2) Maldives (3) Sri Lanka (4) Myanmar

162. गंगा नदीच्या पाणी वाटपाच्या प्रश्नावर यशस्वी समझोता कोणी केला ?
(1) आय. के. गुजराल (2) बुटासिंग (3) अजित पांजा (4) करणसिंग
Who was instrumental in arriving at concurrence on the issue of distribution of water of Ganges ?
(1) I. K. Gujral (2) Buta Singh (3) Ajit Panja (4) Karan Singh

163. 17 व्या सार्क परिषदेचे यजमान पद कोणत्या देशाला आहे ?
(1) बांगलादेश (2) नेपाळ (3) श्रीलंका (4) मालदीव
In which country will host the 17th SAARC Summit ?
(1) Bangladesh (2) Nepal (3) Sri Lanka (4) Maldives

164. खालीलपैकी कोणत्या वर्षी पाकिस्तानने भारतावर आक्रमण केले नाही ?
(1) 1962 (2) 1965 (3) 1971 (4) 1999
In which of the following years Pakistan did not launch military aggression against India ?
(1) 1962 (2) 1965 (3) 1971 (4) 1999

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

A

165. म्यानमारच्या समाजजीवनावर कोणत्या धर्माचा प्रभाव आहे ?

- (1) बौद्ध धर्म (2) जैन धर्म
(3) हिंदु धर्म (4) ख्रिश्चन धर्म

Which religion has impact on the social life of Myanmar ?

- (1) Bouddha Religion (2) Jain Religion
(3) Hindu Religion (4) Christian Religion

166. न्यायमूर्ति सरकारिया आयोग कशासाठी स्थापन केला होता ?

- (1) नद्याच्या पाणी वाटपासंबंधी (2) न्यायालयीन पद्धतीत सुधारणा होण्यासाठी
(3) कर पद्धतीत सुधारणा होण्यासाठी (4) केंद्र-राज्य संबंध

Justice Sarkariya Commission was set up for

- (1) River-water dispute (2) Reforms in judicial system
(3) Tax reforms (4) Centre-state relations

167. महाराष्ट्र राज्यातील जिल्ह्यांची संख्या किती ?

- (1) 33 (2) 30 (3) 35 (4) 36

How many districts are there in Maharashtra state ?

- (1) 33 (2) 30 (3) 35 (4) 36

168. 'माय प्रेसिडेंशियल इयर्स' या पुस्तकाचे लेखक कोण आहेत ?

- (1) आर. व्यंकटरमन (2) डॉ. राजेंद्रप्रसाद
(3) डॉ. राधाकृष्णन (4) डॉ. एस. डी. शर्मा

Who is the author of the book 'My Presidential Years' ?

- (1) R. Venketraman (2) Dr. Rajendra Prasad
(3) Dr. Radhakrishnan (4) Dr. S. D. Sharma

169. केन्द्रीय लोक सेवा आयोगाचे कार्यालय कुठे आहे ?

- (1) मुंबई (2) कलकत्ता (3) नवी दिल्ली (4) बंगलोर

Where is the office of the Union Public Service Commission located ?

- (1) Mumbai (2) Calcutta (3) New Delhi (4) Bangalore

170. "कमांडर ऑफ द ऑर्डर ऑफ अॅकॅडमिक फ्रान्स" हा फ्रान्सचा पुरस्कार कोणत्या भारतीय नागरिकास मिळाला ?

- (1) डॉ. मनमोहन सिंग (2) डॉ. मॉन्टेकसिंग आहुवालिया
(3) डॉ. नरेंद्र जाधव (4) डॉ. भालचंद्र मुणगेकर

Which Indian citizen has been awarded with the "Commander of the order of Academic France" ?

- (1) Dr. Manmohan Singh (2) Dr. Monteksing Ahuwaliya
(3) Dr. Narendra Jadhav (4) Dr. Bhalchandra Mungekar

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

A

171. सन 2010-11 चा गानसम्राज्ञी लता मंगेशकर पुरस्कार महाराष्ट्रातील _____ ला देवून गौराव.
- (1) श्रीमती सुमन कल्याणपुर (2) श्रीमती सुलोचना चव्हाण
(3) श्रीमती जयमाला शिलेदार (4) श्रीमती स्नेहल भटकर
- In 2010-11 _____ was felicitated with Gansamradni Lata Mangeshkar award.
- (1) Smt. Suman Kalyanpur (2) Smt. Sulochana Chavan
(3) Smt. Jaimala Shiledar (4) Smt. Snehal Bhatkar

172. 'युनिक आयडेंटिफिकेशन अथॉरिटी ऑफ इंडिया' (UIDAI) चे चेअरमन कोण आहेत ?
- (1) नंदन निलेकेणी (2) गिरीजा व्यास
(3) बी. सुब्बाराव (4) सी. रंगराजन
- Who is the Chairman of the "Unique Identification Authority of India" ?
- (1) Nandan Nilekeni (2) Girija Wyas
(3) B. Subbarao (4) C. Rangarajan

173. _____ सावरपाडा एक्सप्रेस म्हणून ओळखली जाते.
- (1) पी. टी. उषा (2) कृष्णा पुनिया (3) प्रिया श्रीधर (4) कविता राऊत
- _____ is known as 'Sawarpada Express'.
- (1) P. T. Usha (2) Krishna Puniya (3) Priya Shridhar (4) Kavita Raut

174. 2011 च्या जनगणनेनुसार स्त्री साक्षरतेत सर्वात शेवटचे राज्य कोणते ?
- (1) महाराष्ट्र (2) बिहार (3) उत्तरप्रदेश (4) राजस्थान
- Which State has the lowest literacy rate for females according to the 2011 census ?
- (1) Maharashtra (2) Bihar (3) Uttar Pradesh (4) Rajasthan

175. अण्णा हजारे यांचे पूर्ण नाव काय आहे ?
- (1) किसन शामराव हजारे (2) किसन बाबूराव हजारे
(3) किसन रामराव हजारे (4) किसन नामदेव हजारे
- What is the full name of Annna Hazare ?
- (1) Kisan Shyamrao Hazare (2) Kisan Baburao Hazare
(3) Kisan Ramrao Hazare (4) Kisan Namdeo Hazare

176. सन 1965 साली महाराष्ट्र राज्यात ग्रामीण भागासाठी कोणत्या ठिकाणी प्रथम श्वानपथक स्थापन केले गेले ?
- (1) यवतमाळ (2) बीड (3) पुणे (4) उस्मानाबाद
- Where was the first dogsquad set up in rural Maharashtra during 1965 ?
- (1) Yewatmal (2) Beed (3) Pune (4) Osmanabad

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

A

177. बोटांना जखम झाल्यास अंगुलीमुद्रामधे कोणता बदल दिसेल ?

- (1) अंगुलीमुद्रा बदलतात (2) अंगुलीमुद्रा अदृश्य होतात
(3) अंगुलीमुद्रा नष्ट होतात (4) कोणताही बदल दिसणार नाही

What changes are seen in finger prints if a finger is injured ?

- (1) Finger prints will get changed (2) Finger prints will disappear
(3) Finger prints will be destroyed (4) No changes will be seen

178. तेलकट/स्निग्ध पृष्ठभागाच्या वस्तुवरील अदृश्य मुद्रा कशाच्या साहाय्याने दृश्य करतात ?

- (1) आयोडिन वाफ (2) निळी शाई (3) लाल शाई (4) बोरीक पावडर

Which material is used to make the finger prints on a oily surface visible ?

- (1) Iodine vapour (2) Blue ink (3) Red ink (4) Boric powder

179. माग काढण्यासाठी श्वानाची कोणती प्रजाती अधिक उपयोगात आणली जाते ?

- (1) डॉबरमन (2) पामेरीअन (3) डालमेशियन (4) लॅब्रेडॉर

Which breed of dog is prominently used for tracking ?

- (1) Doberman (2) Pamerian (3) Dalmeshian (4) Labrador

180. साक्षीदाराने सांगितलेल्या वर्णनावरून संशयित आरोपीचे चित्र काढण्याच्या पद्धतीस काय म्हणतात ?

- (1) चित्रकला (2) हस्तकला (3) छायाचित्रण (4) पोर्ट्रेट पार्ले

Drawing sketch of a suspected accused on the description given by the witness is called as

- (1) Drawing (2) Handicraft (3) Photography (4) Portrait parley

181. ज्यावेळी अंगुली मुद्राचे फोटो घेणे अशक्य असते व त्या मुद्रा उचलाव्या लागतात त्या मुद्रा दृश्य करण्यासाठी कोणती पावडर वापरली जाते ?

- (1) फेस पावडर (2) फ्ल्यूरोसेन्ट पावडर
(3) बोरीक पावडर (4) डिटर्जेन्ट पावडर

When the finger print can not be photographed but has to be lifted then which powder is used to make the invisible finger print visible ?

- (1) Face powder (2) Fluorescent powder
(3) Boric powder (4) Detergent powder

182. बंद पेटी किंवा पार्सल न उघडताही त्यातील वस्तु बघण्यासाठी कोणत्या किरणांचा उपयोग केला जातो ?

- (1) इन्फ्रारेड फोटोग्राफी (2) एक्स रेज
(3) अल्ट्राव्हायोलेट रेज (4) रॉटजेन रेज

Which rays are used to inspect the contents of a box or a parcel without opening it ?

- (1) Infrared photography (2) X-rays
(3) Ultra-violet rays (4) Rotegen rays

183. ज्या अंगुलीमुद्रा स्लिपवर पुर्व शिक्षा मिळतात त्या स्लिपला काय म्हणतात ?

- (1) सर्च स्लीप (2) ट्रेस स्लीप (3) कन्हीक्शन स्लीप (4) फिंगर स्लीप

The finger print slip which gives information of the previous conviction is called as

- (1) Search slip (2) Trace slip (3) Conviction slip (4) Finger slip

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

A

184. श्वानपथकातील श्वानाचे कार्य कोणत्या प्रमुख वैज्ञानिक तत्त्व व इंद्रियावर अवलंबून आहे ?

- (1) परस्परातील स्पर्श, सूक्ष्म गंधकण व घाणेद्रीय
- (2) नजर व मेंदू
- (3) शोध व मेंदू
- (4) सवय व कान

On which main scientific principle and organ working of sniffer dog depends ?

- (1) Contact between two things, micro smell of particles, smelling organ
- (2) Vision and brain
- (3) Search and brain
- (4) Habit and ear

185. साधारणपणे कॉम्प्युटरमधील डाटा नाश करण्यासाठी खालील तंत्राचा वापर केला जातो ?

- (1) मॅन्युअल
- (2) व्हायरस
- (3) लॉजिक बॉम्ब
- (4) वरील सर्व

Which of the following techniques is used for data destruction from computers ?

- (1) Manual
- (2) Virus
- (3) Logic bombs
- (4) All the above

186. DSMD चे पूर्ण नाव काय ?

- (1) डायरेक्ट सर्च मेटल डीटेक्टर
- (2) डीप सर्च मेटल डीटेक्टर
- (3) डिस्टंट सर्च मेटल डीटेक्टर
- (4) डोअर सर्च मेटल डीटेक्टर

What is the long form of DSMD ?

- (1) Direct Search Metal Detector
- (2) Deep Search Metal Detector
- (3) Distant Search Metal Detector
- (4) Door Search Metal Detector

187. डी.एन.ए. फिंगरप्रिन्टींग प्रयोगशाळा कोणत्या प्रकरणांना सोडविण्यास गुन्हे अन्वेषण संस्थांना सेवा देते ?

- (1) पितृत्वाचे व मातृत्वाचे वाद
- (2) शरीराचे तुटलेले अवयव ओळखणे
- (3) बलात्कारीत व्यक्तीची ओळख पटविण्यासाठी
- (4) वरील सर्व प्रकरणी

D.N.A. finger printing laboratory provides services to investigation agencies to resolve cases of

- (1) Paternity and maternity disputes
- (2) Identification of mutilated remains
- (3) Identification of rapist
- (4) In all the above cases

188. स्फोटक पदार्थ शोधण्याकरीता कोणत्या प्रजातीच्या श्वानाचा वापर करतात ?

- (1) अल्सेशियन व लॅब्राडोर
- (2) पामेरियन
- (3) बॉक्सर
- (4) बुलडॉग

Which breed of dog is used for detection of explosives ?

- (1) Alsatian and labrador
- (2) Pamerian
- (3) Boxer
- (4) Bulldog

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

A

189. जे बोटांचे ठसे ऊघड्या डोळ्यांनी दिसत नाहीत त्यांना _____ म्हणतात.

- (1) साधे ठसे (2) लेटंट इम्प्रेशन
(3) चान्स प्रिंट (4) सुपर इम्पोज्ड चान्स प्रिंट

Fingerprints which are not generally visible to the naked eye are known as

- (1) Simple impression (2) Latent impression
(3) Chance prints (4) Super imposed chance prints

190. जेव्हा कोर्टामधे आरोपीस शिक्षा होते, तेव्हा सजेच्या दाखल्यावर आरोपीचे खालीलपैकी कोणत्या बोटांचे ठसे घेतले जातात ?

- (1) डाव्या हाताचा अंगठा (2) तर्जनी
(3) उजव्या हाताचा अंगठ्याचा ठसा (4) डाव्या हाताचे मधले बोट

When the accused person is convicted by the court, which of the following impressions is taken on the conviction slip ?

- (1) Left hand thumb impression (2) Index finger
(3) Right hand thumb impression (4) Left hand middle finger

191. एखाद्या व्यक्तीने मद्य सेवन केले किंवा नाही हे ओळखण्यासाठी खालीलपैकी कोणते उपकरण वापरले जाते ?

- (1) ब्रिथ अनालायझर (2) लाय डिटेक्टर (3) एक्स रे मशिन (4) पीएच मिटर

Which of the following machines is used to determine whether a person has consumed liquor ?

- (1) Breath analyser (2) Lie detector (3) X-ray machine (4) pH meter

192. खालीलपैकी कोणत्या गुन्ह्यामध्ये डीएनए तपासणीची आवश्यकता नसते ?

- (1) पितृत्व ओळखणे (2) खून प्रकरणे
(3) बलात्कार प्रकरणे (4) सायबर गुन्हे

In which of the following crimes DNA test is not required ?

- (1) Paternity determination (2) Murder cases
(3) Rape cases (4) Cyber crime

193. गोळीबार गुन्हातील आरोपी शोधण्यासाठी खालीलपैकी कोणता नमुना विश्लेषणासाठी गोळा करणे आवश्यक आहे ?

- (1) गोळीबार करणाऱ्याचे हातधुवण (2) बळीत व्यक्तीचे हातधुवण
(3) आरोपीचे रक्त (4) बळीत व्यक्तीचे रक्त

In a firing incidence, which of the following samples is important for examination to identify the accused ?

- (1) Hand wash of accused (2) Hand wash of victim
(3) Blood of accused (4) Blood of victim

194. हॅन्डग्रेनेडमध्ये खालीलपैकी कोणता पदार्थ वापरतात ?

- (1) गनपावडर (2) पोटॅशियम क्लोरेट
(3) टीएनटी (4) सल्फर

Which of the following substances is used in a hand grenade ?

- (1) Gun powder (2) Potassium chlorate
(3) TNT (4) Sulphur

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

A

195. उच्च तिब्रतेचे बॉम्ब बनविण्यासाठी खालीलपैकी कशाची गरज असते ?

- (1) पाणी (2) रॉकेल (3) मेण (4) डिटोनेटर

What is necessary for making a high explosive bomb ?

- (1) Water (2) Kerosene (3) Wax (4) Detonator

196. मृत्यूपूर्व जवानी घेण्यासाठी सामान्यतः कोणाला बोलविले जाते ?

- (1) पोलिस (2) न्यायाधिश (3) वकील (4) वैद्यकीय व्यवसाईक

Who is generally called to record dying declaration ?

- (1) Police (2) Magistrate (3) Lawyer (4) Medical practitioner

197. मृत्युदरम्यान आकस्मिक पेटका केव्हा येतो ?

- (1) भावना आवेशात व मांसपेशी क्रियारत असतांना मृत्यु झाल्यास
(2) पक्षाघाताने मृत्यु झाल्यास
(3) जुनाट व्याधीने मृत्यु झाल्यास
(4) वरील सर्व

Cadaveric Spasm is a phenomenon related to death observed due to

- (1) Associated muscles being in action in the circumstances of intense emotions
(2) Paralytic attack
(3) Chronic disease
(4) All of the above

198. सर्वसामान्य व्यवहारात एका विशिष्ट खुणेचा सर्व व्यक्तींच्या ओळखीकरिता प्रयोग केला जातो, ती म्हणजे _____

- (1) हस्ताक्षर (2) गोंदणे (3) ब्रण (4) अंगठ्याचा ठसा

In day to day practice the specific procedure followed as a proof of identification is _____

- (1) Hand writing (2) Tattoos (3) Scars (4) Thumb impression

199. गळफासाच्यावेळी पाय जमिनीला टेकलेले असल्यास त्यास _____ गळफास असे म्हणतात.

- (1) अपूर्ण (2) पूर्ण (3) नमुनेदार (4) अनमुनेदार

Hanging with feet touching the ground is called _____ hanging.

- (1) Partial (2) Complete (3) Typical (4) Atypical

200. _____ वर्षांपेक्षा जास्त वयाच्या स्त्री सोबत तिच्या पतीने तिच्या इच्छे विरुद्ध लैंगिक संभोग केला असता तो बलात्कार होत नाही.

- (1) 12 (2) 13 (3) 14 (4) 15

Sexual intercourse by a man with his own wife even against her will is not a rape if she is above _____ years of age.

- (1) 12 (2) 13 (3) 14 (4) 15

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

A

सूचना - (पृष्ठ 1 वरून पुढे....)

- (8) प्रश्नपुस्तिकेमध्ये विहित केलेल्या विशिष्ट जागीच कच्चे काम (रफ वर्क) करावे. प्रश्नपुस्तिकेव्यतिरिक्त उमेदवाराने कागदावर कच्चे काम केल्यास ते काँपी करण्याच्या उद्देशाने केले आहे, असे मानले जाईल व उमेदवारावर शासनाने जारी केलेल्या “परीक्षांमध्ये होणाऱ्या गैरप्रकारांना प्रतिबंध करण्याबाबतचे अधिनियम-82” यातील तरतुदीनुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती कमाल एक वर्षाच्या कारावासाच्या आणि/किंवा रुपये एक हजार रकमेच्या दंडाच्या शिक्षेस पात्र होईल.
- (9) सदर प्रश्नपत्रिकेसाठी आयोगाने विहित केलेली वेळ संपल्यानंतर उमेदवाराला ही प्रश्नपुस्तिका स्वतः बरोबर परीक्षाकक्षाबाहेर घेऊन जाण्यास परवानगी आहे. मात्र परीक्षाकक्षाबाहेर जाण्यापूर्वी उमेदवाराने आपल्या उत्तरपत्रिकेचा भाग - 1 समवेक्षकाकडे न विसरता परत करणे आवश्यक आहे.

नमुना प्रश्न

प्रश्न क्र. 201. सतीची चाल नष्ट करण्यासाठी कोणी मूलतः प्रयत्न केले ?

- (1) स्वामी दयानंद सरस्वती (2) ईश्वरचंद्र विद्यासागर
(3) राजा राममोहन रॉय (4) गोपाळकृष्ण गोखले

ह्या प्रश्नाचे योग्य उत्तर “(3) राजा राममोहन रॉय” असे आहे. त्यामुळे या प्रश्नाचे उत्तर “(3)” होईल. यास्तव खालीलप्रमाणे प्र. क्र. 201 समोरील उत्तर-क्रमांक “③” हे वर्तुळ पूर्णपणे छायांकित करून दाखविणे आवश्यक आहे.

प्र.क्र. 201. ① ② ● ④

अशा पद्धतीने प्रस्तुत प्रश्नपुस्तिकेतील प्रत्येक प्रश्नाचा तुमचा उत्तरक्रमांक हा तुम्हाला स्वतंत्ररीत्या पुरविलेल्या उत्तरपत्रिकेवरील त्या त्या प्रश्नक्रमांकासमोरील संबंधित वर्तुळ पूर्णपणे छायांकित करून दाखवावा. ह्याकरिता फक्त काळ्या शाईचे बॉलपेन वापरावे, पेन्सिल वा शाईचे पेन वापरू नये.

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK